

Raadsvoorstel en -besluit

2024-0008732

Jacqueline van Dongen

Afdeling: Staf

2/02/24

1. Uitnodiging tot

Zienswijze_WGR_NRIJ.pdf

Zienswijze wijziging Gemeenschappelijke Regeling Natuur- en Recreatieschap IJsselmonde (NRIJ)

Aan de leden van de raad,

Het college van burgemeester en wethouders stelt u voor op grond van Artikel 1 lid 3 Wet gemeenschappelijke regelingen te besluiten:

1. bijgevoegde zienswijze over de wijziging gemeenschappelijke regeling Natuur- en Recreatieschap IJsselmonde (GR NRIJ) naar voren te brengen.

De secretaris,

De burgemeester,

Aldus besloten in de openbare raadsvergadering van

De griffier,

De voorzitter,

Toelichting

Inleiding

Op 1 juli 2022 is de Wet gemeenschappelijke regelingen gewijzigd. Deze wijziging heeft als doel de democratische legitimatie van gemeenschappelijke regelingen en de kaderstellende en controlerende rol van de gemeenteraden en Provinciale Staten in relatie tot hun gemeenschappelijke regelingen te versterken. Een aantal van deze wijzigingen is op 1 juli 2022 direct in werking getreden, maar een ander deel zal binnen twee jaar na inwerkingtreding verwerkt moeten worden in alle gemeenschappelijke regelingen.

De wijzigingen in de tekst van de Gemeenschappelijke Regeling natuur- en Recreatieschap IJsselmonde (hierna het NRIJ) liggen nu voor. De Algemeen Bestuur het NRIJ vraagt u uw zienswijze te geven op de voorgestelde wijzigingen.

Het college van de gemeente Barendrecht heeft op 16 januari een brief (bijlage) gestuurd over de wijziging van de gemeenschappelijke regeling. In deze brief wordt aandacht gevraagd voor hetgeen in de ontwerpwijziging is opgenomen over het uittredingsplan. Daarbij is opgenomen dat de gevolgen van het uittreden voor de eigendomspositie van de gronden van het NRIJ buiten beschouwing worden gelaten (artikel 42, lid 2). De deelnemers moeten hier apart over onderhandelen. De gemeente Barendrecht geeft hierop aan dat de gronden daarmee mogelijk in eigendom kunnen blijven van het NRIJ. De overblijvende deelnemers blijven daarmee verantwoordelijk voor het beheer en onderhoud van de gronden. Barendrecht vindt dat niet wenselijk en wil in de nieuwe regeling opgenomen zien dat het eigendom van gronden in beginsel overgaat naar de uittredende gemeente. Barendrecht vraagt dit mee te nemen in uw overwegingen.

Beoogd effect

Een definitief voorstel tot wijziging van de GR NRIJ door het Algemeen Bestuur waarin de zienswijze van Zwijndrecht is meegewogen.

Argumenten

De volgende argumenten zijn een inhoudelijke onderbouwing voor de aan dit besluit gehechte zienswijze:

1.1 Niet elke verandering hoeft te worden opgenomen in de tekst van de gemeenschappelijke regeling

In de bijlage 'Wijziging wet gemeenschappelijke regelingen' is aangegeven welke wijzigingen per 1 juli 2022 automatisch van kracht zijn gegaan en welke wetswijziging een wijziging van de gemeenschappelijke regeling NRIJ voor 1 juli 2024 tot gevolg heeft.

1.2 De zienswijzeprocedure blijft, rekening houdend met de wettelijke termijnen, gelijk aan de praktijk van de afgelopen jaren.

De wijzigingen in de begrotingscyclus zoals nu opgenomen in de Wgr kennen een aantal praktische bezwaren, waaronder een zienswijze termijn die valt in het zomerreces. Ook is de aanlevering van de kadernota van gemeenschappelijke regelingen verplaatst van 15 april tot 30 april. Deze datum ligt laat ten opzichte van de planning van de gemeentelijke kadernota. Door aan te sluiten bij de huidige praktijk wordt een zienswijze-procedure in de zomermaanden voorkomen en wordt de begroting voor de zomer vastgesteld waardoor gemeenten de definitieve bijdrage in de gemeentelijke begroting kunnen verwerken.

De zienswijzetermijn is verruimd van 8 weken naar 12 weken. De termijn van 8 weken was expliciet voor de gemeenteraden om na aanbidding van de stukken te reageren. De termijn van 12 weken telt

Zienswijze wijziging Gemeenschappelijke Regeling Natuur- en Recreatieschap IJsselmonde (NRIJ)

terug vanaf het moment dat het dagelijks bestuur uw zienswijze met reactie aanbiedt aan het Algemeen Bestuur. In de praktijk wijzigt uw reactietijd niet veel.

1.3 Een aantal punten geeft aanleiding tot het indienen van een zienswijze

Wij kunnen ons grotendeels vinden in de voorgestelde wijzigingen van de GR-tekst. Een aantal onderdelen geeft aanleiding tot een reactie.

A. Inspraak

In de regeling is nu geen mogelijkheid opgenomen om in te spreken. In de zienswijze stellen wij voor dit alsnog te doen. Voor belanghebbenden moet het mogelijk kunnen zijn in te spreken op openbare en niet-vertrouwelijke onderwerpen die zijn geagendeerd in de vergaderingen van het Algemeen Bestuur. Dit is uitgezonderd de verslagen van de vergaderingen van het Algemeen Bestuur. Het verzoek is hierover een artikel op te nemen in de regeling met de volgende tekst:

"Wij bieden de mogelijkheid tot inspraak in de AB vergadering. Dit moet minimaal 10 dagen van de tevoren met opgave van onderwerp aangevraagd worden. De voorzitter past dit in in de vergaderorde. Onderwerpen waar minder dan 1 jaar geleden besluitvorming over heeft plaatsgevonden in het AB komen niet voor inspraak in aanmerking."

B. Evaluatie

In artikel 3 zijn bepalingen geformuleerd over de evaluatie van de regeling. Het is verplicht hierover afspraken te maken. Wij stellen voor dit nader te duiden en aan te vullen. We verzoeken om daartoe lid 3 van artikel 3 te vervangen door de volgende tekst:

"het AB stelt vooraf het doel en de reikwijdte van de evaluatie vast, alsmede de wijze van evalueren. Daarbij worden de deelnemers gehoord."

C. Afspraken over uittreding

In artikel 43 staat de procedure over uittreding beschreven. Hierin staat dat een conceptuittredingsplan voor een zienswijze aan de raad wordt voorgelegd. Daarna wordt het definitieve uittredingsplan nogmaals voor zienswijze aan de raden voorgelegd. Het twee maal aanbieden voor een zienswijze neemt veel tijd in beslag. Wij stellen voor om het concept-uittredingsplan voor zienswijze voor te leggen aan de deelnemende colleges. Dit neemt minder tijd in beslag, maar biedt wel de mogelijkheid te reageren op het concept-uittredingsplan. Wij stellen voor artikel 43, lid 4 dusdanig aan te passen.

1.4 De gemeente Barendrecht vraagt aandacht voor de overdracht van gronden na uittreding

De gemeente Barendrecht wil in de nieuwe regeling opgenomen zien dat het eigendom van gronden in beginsel overgaat naar de uittredende gemeente.

De gebieden binnen de gehele GR NRIJ bieden een gevarieerd scala aan recreatie en natuur. In een druk bebouwde omgeving is voor inwoners wat te kiezen, binnen redelijke afstanden. De natuur en recreatie staan onder druk in onze steeds drukker wordende omgeving. Goed verdelen van gebruik van gebieden en de natuur de kans geven om te herstellen zijn urgenter dan ooit. In een aantal gebieden is de bodem gesaneerd en geschikt gemaakt voor de huidige functies en gebruik. Gebieden met en zonder vervuiling in de bodem liggen verspreid, niet per definitie 'evenwichtig verdeeld' tussen de gemeenten. Gebieden kennen verschillen in inrichting en verschillen in benodigd beheer -vaak gebonden aan het type inrichting. Een spartelbad vraagt ander beheer dan een bosgebied. Er is ook verschillend geïnvesteerd in inrichting. Naast kosten kent een deel van de gebieden ook opbrengsten, zoals pacht. De gebieden zijn niet allemaal in eigendom bij het NRIJ. Wel dragen ze allen bij aan evenwicht, in de bredere zin, binnen het NRIJ.

Zienswijze wijziging Gemeenschappelijke Regeling Natuur- en Recreatieschap IJsselmonde (NRIJ)

Bij een eventueel uittreden van een van de deelnemers voorziet de regeling in het opstellen van een uittredingsplan, waarbij de mogelijkheid om toekomstig beheer en/of eigenaarschap van gebieden af te spreken. Echter, altijd met de balans in het geheel als uitgangspunt. Het op voorhand hanteren van gemeentegrenzen bij uittreding is daarom volstrekt onlogisch, zeer nadelig voor de gehele GR en dus ondermijnend aan het doel waarvoor de GR NRIJ is opgericht. Zoals genoemd, dat doel en belang nemen alleen maar toe. Bovendien zou dit een zeer onwenselijke prikkel tot uittreden zijn, het mag nimmer een reden of mogelijkheid zijn om als gemeente gronden te verwerven. Iedere schijn dat dat via de GR NRIJ mogelijk zou zijn, moeten we verre van ons laten.

De huidige regeling voorziet in een uittredingsplan, de artikelen die hierop betrekking hebben zijn toereikend verwerkt in voorliggende wijziging en dienen het juiste gesprek. Wij willen dit benadrukken en verwachten dat het bestuur van NRIJ hier ook in de toekomst waakzaam op is.

Kantttekeningen

Zienswijzen worden meegewogen maar hoeven niet per definitie verwerkt te worden in de definitieve besluitvorming.

Extern draagvlak

We verwachten dat de deelnemende gemeenten in meerderheid zich kunnen vinden in de zienswijze van Zwijndrecht.

Duurzaamheid

NVT

Aanpak/uitvoering/evaluatie

De raden worden eerst in de gelegenheid gesteld hun zienswijze te geven over de ontwerpwijziging van de gemeenschappelijke regeling. De colleges worden verzocht de door hun vertegenwoordigende organen ingebrachte zienswijzen aan het NRIJ te sturen. Het algemeen bestuur besluit dan (in meerderheid) tot een definitief wijzigingsvoorstel dat vervolgens aan de deelnemers en (wederom) de raden wordt voorgelegd. Voor een definitief besluit van de deelnemers om de regeling te wijzigen is toestemming van de raden vereist. Dit betekent dat de raden twee keer in het proces tot wijziging van de regeling worden betrokken.

Communicatie/publicatie/participatie

Zie bovenstaand.

Personeel/organisatie/SCD

NVT

Financiën

Een besluit door het AB tot wijziging van de GR, volgend op onze zienswijze, heeft geen directe financiële consequenties.